

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Αυτό το έργο διατίθεται με την άδεια χρήσης Creative Commons Attribution 4.0 Interna
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Εισαγωγή

Ο αναστοχασμός αποτελεί βασικό μέρος της Αγωγής Υπαίθρου και Περιπέτειας (ΟΑΕ). Βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν τις εμπειρίες τους, να αναπτύξουν κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες και να μεταφέρουν τη μάθηση στην καθημερινή ζωή.

Η παρούσα ενότητα περιγράφει τους λόγους για τους οποίους ο αναστοχασμός έχει σημασία και πώς να τον εφαρμόσετε αποτελεσματικά. Περιλαμβάνει καθοδήγηση σχετικά με το πότε, πού και πώς να αναστοχάζεστε και προσφέρει εργαλεία για την υποστήριξη ουσιαστικών συζητήσεων.

Χρησιμοποιείται τακτικά, ο αναστοχασμός ενισχύει τη μάθηση, οικοδομεί την αυτογνωσία και ενισχύει τη δυναμική της ομάδας.

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Οι ικανότητες των εκπαιδευτικών που αναπτύσσονται μέσω της ενότητας 4

- ☐ Κατανοήστε τα διάφορα μοντέλα αναστοχασμού, προσδιορίζοντας τις ιδιαιτερότητες του καθενός.
- ☐ Κατανοήστε τι πρέπει να αναστοχαστείτε (συνεδρία, εμπειρίες, ατομικός αυτοαναστοχασμός).
- ☐ Εφαρμόστε μοντέλα προβληματισμού με βάση καθορισμένους στόχους, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητά τους.

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Περιεχόμενο

Αναστοχασμός (γιατί, πότε, ποιος, πώς).

- ☐ Ορολογία και γιατί.
- ☐ Πώς να καθοδηγήσετε έναν προβληματισμό.

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Αναστοχασμός: Γιατί έχει σημασία

Ο αναστοχασμός παίζει ζωτικό ρόλο στην ΟΑΕ. Προσφέρει στους εκπαιδευόμενους την ευκαιρία να παρέχουν ανατροφοδότηση σχετικά με τις εμπειρίες τους κατά τη διάρκεια της συνεδρίας - τι λειτούργησε καλά, τι θα μπορούσε να βελτιωθεί και τι θα μπορούσε να αλλάξει. Αυτή η ανατροφοδότηση όχι μόνο ενισχύει τις μελλοντικές μαθησιακές εμπειρίες αλλά και υποστηρίζει τη μεταφορά της μάθησης σε περιβάλλοντα πραγματικής ζωής.

- **Απολογισμός** = Σύνοψη των όσων συνέβησαν κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας.
- **Αναστοχασμός** = Εφαρμογή των όσων έμαθα στην καθημερινή ζωή.

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Αναστοχασμός - Πότε και για ποιον;
Αναστοχασμός στο πλαίσιο του
εκπαιδευτικού

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ασχοληθούν με τον αναστοχασμό σε διάφορες στιγμές και για διάφορους σκοπούς, όπως:

- **Αναστοχασμός των διδασκαλιών μαζί με την ομάδα-στόχο**, προσδιορίζοντας μεταβιβάσιμες εμπειρίες που συνδέουν τις δραστηριότητες του μαθήματος της φυσικής αγωγής με την πραγματική ζωή των μαθητών. Αναφέρεται στον οδηγό για τον εκπαιδευτικό.
- **Διευκόλυνση του αυτο-αναστοχασμού για τα άτομα της ομάδας-στόχου**, χρησιμοποιώντας μοντέλα όπως το "Τι;" - "Έτσι τι;" - "Τώρα τι;" για να καθοδηγήσει τους μαθητές μέσα από προσωπικές μαθησιακές γνώσεις. Αναφέρεται στο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών.
- **Αναστοχασμός της δικής του διδακτικής συνεδρίας**, για την αξιολόγηση και βελτίωση των στρατηγικών διδασκαλίας και της εμπλοκής των μαθητών. Αναφέρεται στο πρότυπο προγράμματος σπουδών, σελίδα 39.

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Πώς να διευθύνετε μια συνεδρία προβληματισμού - Οδηγός
για τον εκπαιδευτικό

Δόμηση μιας στιγμής αναστοχασμού:

- 1. Προετοιμασία:** Δημιουργήστε ένα ασφαλές περιβάλλον και ορίστε τις προσδοκίες.
- 2. Στόχος και σκοπός:** Οι στόχοι αναστοχασμού αναφέρονται στον κύριο στόχο της δραστηριότητας.
- 3. Προτάσεις για συζήτηση:** Έχετε συζήτηση που προέκυψε από τη δραστηριότητα.
- 4. Εφαρμογή στην καθημερινή ζωή:** Βρείτε σύνδεση με την πραγματική ζωή.
- 5. Ευθύνη:** Μοιραστείτε τις δυνατότητες προβληματισμού σε κάθε μαθητή.

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Διαδικασία αναστοχασμού - Πλαίσιο προγράμματος σπουδών

Διαδικασία προβληματισμού από τους Pearson και Smith (1988):

1. Δέσμευση της σημασίας και του κεντρικού ρόλου της στη μάθηση με βάση την εμπειρία.
2. Σκόπιμος προγραμματισμός για μια επαρκή ευκαιρία προβληματισμού.
3. Συνειδητοποιώντας ότι απαιτείται υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων διευκόλυνσης.
4. Καθορισμός σαφών προθέσεων, στόχων και σκοπών για όλες τις δραστηριότητες.
5. Προσδιορισμός των τρόπων γνώσης και των τύπων γνώσης που αντιπροσωπεύει η εμπειρία και δημιουργία κατάλληλων δομών και σχέσεων μέσα στις οποίες θα πραγματοποιηθεί η διαδικασία.
6. Δημιουργία ενός περιβάλλοντος που βασίζεται στην εμπιστοσύνη, την αποδοχή, την ανάληψη κινδύνων και τον αμοιβαίο σεβασμό των συναισθημάτων, των αντιλήψεων και των θεωριών των ατόμων.

Η ενσωμάτωση της αναστοχαστικής αξιολόγησης και του στοχασμού της σύνδεσης του μαθητή με τον εαυτό του, τους συνομηλίκους του και το περιβάλλον είναι ένα καθιερωμένο στοιχείο της μαθησιακής διαδρομής στην ΟΑΕ .

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Λίστα ελέγχου για αναστοχασμό

Διαβάστε και διευκρινίστε:

- Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών σελίδες 54-57.
- Διαβάστε τις σελίδες 15-17 του οδηγού εκπαιδευτικού.
- Ελέγξτε το πρότυπο αναστοχασμού για τη συνεδρία σελίδα 39.
- Αποσαφηνίστε τι πρέπει να αναστοχαστείτε.
- Αποσαφηνίστε πότε και πού θα προβληματιστείτε.
- Σαφήνεια ποιον να προβληματίσει.
- Αποσαφηνίστε τον τρόπο προβληματισμού.

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Λίστα ελέγχου για αναστοχασμό

Λίστα ελέγχου αναστοχασμού για εκπαιδευτικούς.

Βήματα προετοιμασίας για τον αναστοχασμό στην εκπαίδευση της υπαίθριας περιπέτειας:

1. Διαβάστε και επανεξετάστε τα βασικά υλικά:

1. Πλαίσιο προγράμματος σπουδών - σελίδες 54-57.
2. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό - σελίδες 15-17.
3. Υπόδειγμα αναστοχασμού για συνεδρίες - σελίδα 39.

2. Αποσαφηνίστε το σκοπό και τη διαδικασία του αναστοχασμού:

1. Τι να σκεφτείτε:

- Βασικές στιγμές μάθησης, συναισθηματικές αντιδράσεις, ομαδική εργασία, επικοινωνία, λήψη αποφάσεων και δεξιότητες SEL που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίας.

2. Πότε και πού να προβληματιστείτε:

- Στο τέλος της δραστηριότητας, ενώ βρίσκεστε ακόμα στο μαθησιακό περιβάλλον ή κατά τη διάρκεια μιας ήρεμης στιγμής πίσω στην τάξη.
- Επιλέξτε ένα ασφαλές και χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλον για ανοιχτή συζήτηση (π.χ. καθισμένοι σε κύκλο, καθορισμένο σημείο αναστοχασμού).

Ενότητα 4: Αναστοχασμός

Λίστα ελέγχου για αναστοχασμό

3. Με ποιον να αναστοχαστείτε:

- Ολόκληρη η τάξη, μικρές ομάδες, ζεύγη ή ατομικοί προβληματισμοί.
- Συμπεριλάβετε συζητήσεις μεταξύ συνομηλίκων, απολογισμούς με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού ή αυτοαξιολόγηση.

4. Πώς να αναστοχαστείτε:

- Χρησιμοποιήστε πολλαπλές μεθόδους αναστοχασμού:
 1. Προφορικά: Λεκτικά: Ομαδικές συζητήσεις, εκκινητές προτάσεων.
 2. Οπτικά: Σχέδια, διαγράμματα, θέση σε μια γραμμή αίσθησης.
 3. Γράφοντας: Συμπλήρωση προτάσεων.
 4. Σωματικά: Μη λεκτική επικοινωνία, αντίχειρες πάνω/κάτω, εκφράσεις με βάση την κίνηση.